

Nyhetsbrev om EU-rätt nummer 3 2021

Innehåll

INLEDNING	2
AVGÖRANDE I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.....	3
Fri rörlighet.....	3
HD fastställer avvisningsbeslut som anses innebära ett yrkande om abstrakt normprövning	3
Skatterätt.....	4
Förhandsbesked om avdrag för ingående skatt för leasingbilar med användning i både skattepliktiga och undantagna tjänster fastställt	4
Inte krav på faktiskt skattebortfall för nekad avdragsrätt vid försäljning till annat EU-land	6
EU-DOMSTOLEN.....	7
Avgöranden rörande Sverige	8
Skyldighet att, trots medgivande av yrkat belopp, pröva den påstådda diskriminering som legat till grund för yrkandet	8
SAS pilotstrejk befriade inte från ansvar för förseningsersättning	9
Förslag till avgöranden rörande Sverige	10
Institutionell rätt och allmänna principer.....	11
Processrätt.....	11
Skatterätt.....	11
Roamingtjänster tillhandahållna i en medlemsstat av operatör i tredjeland får beskattas i medlemsstaten	11
Konkurrensrätt m.m.....	13
Den polska skatten för detaljhandelssektorn och den ungerska reklamskatten strider inte mot unionsrätten på området för statligt stöd.....	13
Inre marknaden och fri rörlighet	13
Irländsk domstol skyldig att fastslå att nationell lagstiftning inte uppfyllde kraven i upphävt direktiv	13
Straff- och civilrättsligt samarbete	14
Brittisk domstol inte behörig enligt EU-rätten när barn olovligt förts bort till tredjeland.....	14
Informationssamhället.....	15
System för mobila sättilleittjänster	15
Arbetsrätt	15
Minsta dygnsvila vid flera avtal med samma arbetsgivare avser avtalen sammantagna.....	15
Konsumenträtt.....	16
Migrationsrätt	16

Omständigheter som tillkommit efter asylansökan måste beaktas i den nationella prövningen av tredjelandsmedborgares asylrätt.....	16
Miljö rätt	17
EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER	18
NYA MÅL.....	18
DET HÄNDE(R) I EU-DOMSTOLEN	18
FRÅN LAGSTIFTNINGSSARBETET	18
Kompletterande bestämmelser till vissa delar av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket – lagsrådsremiss	18
Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – lagsrådsremiss	18
Ändrade regler i utlänningslagen – lagsrådsremiss.....	19
Bolags rörlighet över gränserna - SOU 2021:18.....	19
Ecris-TCN – ett mer effektivt utbyte av brottmålsdomar mot tredjelandsmedborgare.....	20
Kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt – lagsrådsremiss	21
Gränsöverskridande tillgång till radio- och tv-program - Prop. 2020/21:153.....	21
Regler om internationellt samarbete anpassas till nya regler om skyddstillsyn och tillträdesförbud till butik - Prop. 2020/21:142.....	22
Förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter - Prop. 2020/21:134	22
Genomförande av bestämmelsen i EU:s direktiv mot skatteundandraganden för att motverka omvända hybrida mismatchningar - Prop. 2020/21:111.....	22
Stärkt skydd för geografiska beteckningar och tydligare regler vid registrering av varumärken och företagsnamn i ond tro - Prop. 2020/21:125	23
Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning - Prop. 2020/21:120	23

INLEDNING

Välkommen till Nyhetsbrevet om EU-rätt, tredje utgåvan för i år. Två mål rörande förhandsavgöranden från svenska domstolar, båda avgjorda av stora avdelningen. Huvudnumret av dessa, enligt redaktörens helt subjektiva uppfattning, är EU-domstolens avgörande i målet DO mot Braathens Regional Aviation AB, i anledning av Högsta domstolens begäran om förhandsavgörande, rörande frågan om DO har rätt att, för en påstått diskriminerad persons räkning, få till stånd en prövning av om det skett en kränkning, trots att Braathens medgivit att betala det belopp som yrkats som diskrimineringsersättning i anledning av den påstådda (men förnekade) kränkningen. Den frågan besvarades jakande. Detta är inte platsen att diskutera varken det lämpliga eller ”riktiga” i EU-domstolens avgörande, som dessutom vad det lider ska utgöra underlag för det kommande avgörandet från HD. Det kan bara konstateras att det knappast kan vara fråga om ett krav på att svensk domstol ska tolka nationell rätt *contra legem*, då det i punkt 17 i EU-domstolens dom sägs att har

svaranden medgett käromålet, får den berörda domstolen enligt 42 kap. 18 § rättegångsbalken meddela dom på grundval av detta medgivande.

Även det andra målet härrörande från svensk domstol är högintressant. Det rör frågan om SAS pilotstrejk våren 2019 skulle befria bolaget från skyldighet att betala ersättning för försenat flyg enligt EU-förordningen därom. Domstolens dom meddelades i det målet veckan efter det att generaladvokatens förslag till avgörande i målet lämnats.

Från hemmaplan noteras bl.a. ett intressant avgörande från Högsta domstolen angående en fråga som "ligger nära det som togs upp i rättsfallet "Unibet II" NJA 2007 s. 718", rörande ett yrkande om interimistiska åtgärder från ett maltesiskt spelbolag som avvisats såsom utgörande yrkande om abstrakt normprövning. Högsta domstolen står även bakom en ny begäran om förhandsavgörande, angående förhållandet mellan de svenska reglerna om editionsplikt och personuppgiftsreglerna i unionen.

Slutligen noteras med sorg att Europarättslig tidskrift inte längre finns fritt tillgänglig på nätet.

AVGÖRANDEN I SVENSKA DOMSTOLAR, M.M.

Fri rörlighet

[HD fastställer avvisningsbeslut som anses innebära ett yrkande om abstrakt normprövning](#)

Högsta domstolen har i beslut den 24 mars 2021 i mål Ö 5882-20 avslagit ett överklagande av ett beslut att avvisa ett yrkande om säkerhetsåtgärd. Videoslots är ett maltesiskt bolag som har licens enligt spellagen för att tillhandahålla spelverksamhet i Sverige. Enligt Videoslots inskränker den tillfälliga spelförordningen otillåtet, på av bolaget närmare redovisade skäl, dess rätt att bedriva verksamhet och tillhandahålla tjänster i Sverige enligt artikel 56 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Videoslots har förklarat att bolaget har inrättat sig efter förordningen för att inte drabbas av sanktioner från Spelinspektionen och för att inte riskera att få sin licens återkallad. Videoslots har mot den bakgrunden väckt talan mot staten.

Ursprungligen yrkade Videoslots att staten skulle förbjudas att mot bolaget tillämpa den tillfälliga förordningen och förpliktas betala skadestånd med 5 420 602 kr för tiden den 2 juli till och med den 31 juli 2020. Förbudet skulle gälla omedelbart.

Förbudsyrkandet och det därtill knutna interimistiska yrkandet har avvisats genom ett beslut som fått laga kraft.

Det nu aktuella målet gäller Videoslots begäran om ett interimistiskt förbud vilket enligt bolaget ska säkerställa dess skadeståndsanspråk. Detta interimistiska yrkande går ut på ett omedelbart förbud för staten genom Spelinspektionen eller genom någon annan svensk myndighet att, helt eller delvis, tillämpa förordningen mot bolaget. Till stöd för ett sådant interimistiskt förbud har Videoslots i korthet anfört följande. Skadeståndsbeloppet motsvarar de minskade intäkter som Videoslots har orsakats till följd av begränsningarna i den tillfälliga förordningen. Skadan fortlöper så länge förordningen kan tillämpas mot bolaget och kan eskalera då fler och fler spelare kan förväntas övergå till spel hos andra bolag. Videoslots har visat sannolika skäl för skadeståndsanspråket. Det finns allvarliga tvivel kring förordningens förenlighet med unionsrätten. Det kan skäligen befaras att staten tvingar Videoslots

att följa förordningen och därmed försvårar bolagets verksamhet och orsakar inkomst- och vinstbortfall. Skadan är irreparabel eftersom bolaget inte kan ersätta detta bortfall med intäkter från andra spelare. En del spelare kan också förväntas sluta hos bolaget för gott. Videoslots kan därför behöva lämna den svenska spelmarknaden. Genom förordningen har staten då i praktiken utestängt Videoslots. För att säkerställa sin rätt måste Videoslots få bekräftat att bolaget kan bedriva sin verksamhet och erbjuda spel utan att behöva beakta begränsningarna i förordningen och riskera någon påföljd. Tingsrätten och hovrätten avvisade detta interimistiska yrkande av det skälet att yrkandet innebär s.k. abstrakt normprövning. Högsta domstolen anförde att möjligheten att enligt 11 kap. 14 § regeringsformen pröva om en bestämmelse strider mot en högre norm och, om så är fallet, inte tillämpa bestämmelsen förutsätter att frågan uppkommer prejudiciellt. En sådan prövning kan bara göras i ett anhängigt mål eller ärende där tillämpningen av bestämmelsen blir aktuell. Det är enligt nationella svenska regler däremot inte möjligt att väcka en talan om att en viss författning ska förklaras ogiltig eller inte tillämpas mot den som vill väcka talan. I enlighet med vad EU-domstolen har uttalat är en sådan ordning principiellt sett förenlig med EU-rätten, dvs. också när det ska bedömas om en nationell norm står i strid med en unionsrättslig norm. Unionsrätten ställer vissa krav på den nationella rättsordningen när det gäller effektivitet och likvärdighet. Men utgångspunkten är att det råder processuell autonomi för medlemsstaterna, i den utsträckning det inte har antagits särskilda unionsrättsliga regler på området. En medlemsstats rättsordning måste inte ge möjlighet till en fristående talan där själva saken är ett yrkande om att domstolen ska pröva om nationella bestämmelser strider mot unionsrätten. Detta kräver dock att den enskilde inom ramen för något annat effektivt rättsligt förfarande kan få en prejudiciell prövning i domstol av om så är fallet. Unionsrätten är i linje med den i svensk nationell rätt gällande principen att en interimistisk säkerhetsåtgärd främst ska säkerställa den rättsföljd som sökanden gör gällande i sak och därmed vara konkret kopplad till denna.

Högsta domstolen konstaterar mot denna bakgrund att såsom Videoslots interimistiska yrkande utformats kan det inte prövas i sak, eftersom det innebär att en domstol ska sätta förordningen åt sidan i förhållande till bolaget, generellt på förhand och inte genom rättstillämpning i en uppkommen konkret situation, dvs. abstrakt normprövning. Den framhöll att i ”syfte att undvika sådan skada kan ett interimistiskt yrkande utformas på annat sätt än vad bolaget har gjort i målet. Som framgår ... kan en domstol under vissa förutsättningar exempelvis förordna om omedelbar betalning”.

Skatterätt

[Förhandsbesked om avdrag för ingående skatt för leasingbilar med användning i både skattepliktiga och undantagna tjänster fastställt](#)

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 23 mars 2021 följande dom (mål nr 4262-20, Ref 16) fastställt Skatterättsnämndens förhandsbesked i ett mål rörande avdrag för ingående skatt som hänför sig till driftskostnader och leasingavgifter för personbilar när den beskattningsbara personen omsätter både skattepliktiga och från skatteplikt undantagna tjänster.

Attendo 1:a Hemtjänstkompaniet AB överväger att leasa personbilar som ska användas när bolaget tillhandahåller omsorgs- och hushållstjänster. Omsättningen av hushållstjänsterna är skattepliktig medan omsättningen av omsorgstjänsterna är undantagen från skatteplikt. Bilarna, som inte kommer att användas privat av bolagets anställda, är indelade i tre kategorier; leasingbil A, B och C. Leasingbil A ska användas för tillhandahållandet av båda tjänsteslagen och kommer att köras ca 2 000 mil om året. Leasingbil B ska användas uteslutande när omsorgstjänster tillhandahålls medan leasingbil C ska användas bara för tillhandahållande av hushållstjänster. Leasingbilarna B och C kommer att köras ca 1 500 mil respektive ca 1 000 mil om året. Bolaget ansökte om förhandsbesked för att få veta om det har rätt till avdrag för den ingående skatt som belöper på driftskostnaderna och för hälften av den ingående skatt som belöper på leasingavgifterna.

Den som bedriver en verksamhet som medför skattskyldighet till mervärdesskatt får enligt 8 kap. 3 § första stycket mervärdesskattelagen (1994:200), ML, göra avdrag för den ingående skatt som hänför sig till förvärv i verksamheten. Bestämmelsen i 8 kap. 3 § första stycket har sin motsvarighet i artikel 168 a) i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Av 8 kap. 15 § 2 ML framgår att när personbilar förhys för andra än vissa nu inte aktuella ändamål får avdrag inte göras för ingående skatt som hänför sig till förhyrningen av personbilen om den i endast ringa omfattning används i den verksamhet som medför skattskyldighet. Enligt 8 kap. 16 § första stycket får en skattskyldig som använder en personbil i en verksamhet som medför skattskyldighet dra av ingående skatt som hänför sig till driftskostnader för sådan användning och hälften av den ingående skatt som hänför sig till förhyrning av bilen för sådan användning; i båda fallen utan någon begränsning på grund av att bilen endast delvis används i verksamheten. Bestämmelserna i 8 kap. 15 och 16 §§ ML saknar motsvarighet i mervärdesskattedirektivet men får tillämpas med stöd av den s.k. standstill-klausulen i artikel 176 andra stycket i direktivet. Av den bestämmelsen följer att Sverige tills vidare får behålla de begränsningar i avdragsrätten för ingående skatt som gällde vid tidpunkten för Sveriges anslutning till EU.

Vid förhyrning av en personbil som används i en verksamhet som medför skattskyldighet till mervärdesskatt medges avdrag för all ingående skatt som hänför sig till driftskostnader, oavsett i vilken omfattning bilen används i verksamheten, och för hälften av den skatt som hänför sig till hyran förutsatt att bilen i mer än ringa omfattning används i verksamheten. Bolagets verksamhet består av två delar. En del, omsättning av hushållstjänster, medför skattskyldighet medan den andra delen, omsättning av omsorgstjänster, inte gör det. Bolagets rätt till avdrag för ingående skatt är beroende av vilken del av verksamheten som var och en av bilarna ska användas i eftersom det bara är användning i den verksamhet som medför skattskyldighet som berättigar till avdrag. Leasingbil B ska inte alls användas i den verksamhet som medför skattskyldighet. Bolaget får därför inte dra av någon ingående skatt som hänför sig till den bilen. Leasingbil C ska användas uteslutande i den verksamhet som medför skattskyldighet. Bolaget får därför dra av ingående skatt som hänför sig till driftskostnader och hälften av den skatt som hänför sig till leasingavgifter för den bilen. Leasingbil A ska användas i båda verksamheterna. Bolaget har därmed rätt till avdrag för ingående skatt som hänför sig till driftskostnader för den bilen. Förutsatt att bilen i mer än ringa omfattning används i

den verksamhet som medför skattskyldighet har bolaget även rätt till avdrag för hälften av den ingående skatt som hänför sig till leasingavgifter för den.

[Inte krav på faktiskt skattebortfall för nekad avdragsrätt vid försäljning till annat EU-land](#)

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 6 april 2021 dom (mål nr 6100-19, Ref 18), i vilken den upphävde kammarrättens dom och återförvisade målet för förnyad prövning. Målet rörde frågan om det, som en förutsättning för att en säljare ska nekas undantag från skatteplikt vid försäljning av varor till ett annat EU-land med hänvisning till att säljaren kände till eller borde ha känt till att denne blev inblandad i ett skatteundandragande, måste ha skett ett slutligt faktiskt bortfall av mervärdesskatt inom ramen för den aktuella leveranskedjan.

Vid försäljning av varor som ska mervärdesbeskattas är det i regel säljaren som ska betala skatten. Om varorna säljs till ett företag i ett annat EU-land och transporteras dit så ska dock under vissa förutsättningar i stället köparen betala skatt för förvärvet i sitt land (s.k. omvänd skattskyldighet eller förvärvsbeskattning). Försäljningen ska då undantas från skatteplikt hos säljaren. Som utgångspunkt gäller att säljarens rätt till undantag från skatteplikt inte är beroende av att köparen i det andra EU-landet faktiskt fullgör sin skyldighet att betala skatt där. Genom rättspraxis är det dock klarlagt att en säljare som kände till eller borde ha känt till att denne genom försäljningen blev inblandad i ett skatteundandragande från köparens sida ska nekas undantag från skatteplikt.

ER-T Godis AB bedriver handel med godis och har sålt varor till danska företag. Varorna har transporterats till köparna och bolaget har redovisat försäljningarna som unionsinterna försäljningar som är undantagna från skatteplikt. Skatteverket beslutade dock att påföra bolaget utgående mervärdesskatt med cirka 200 000 kr för redovisningsperioderna mars och maj 2014 avseende försäljningar till det danska bolaget Auto Multiservice SMBA. Enligt Skatteverket saknades det förutsättningar för att undanta försäljningarna från skatteplikt eftersom ER-T Godis kände till eller borde ha känt till att försäljningarna utgjorde ett led i ett skatteundandragande senare i leveranskedjan. Frågan prövades så småningom av kammarrätten, som fastslog att avdrag endast kunde vägras om det skett ett faktiskt skattebortfall.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att det av 3 kap. 30 a § första stycket 1 mervärdesskattelagen (1994:200) följer att försäljning av varor som transporteras till ett annat EU-land under vissa förutsättningar ska undantas från skatteplikt.

Bestämmelsen motsvaras av artikel 138.1 i mervärdesskattedirektivet (2006/112/EG). Det är i målet ostridigt att ER-T Godis försäljningar till Auto Multiservice uppfyller de förutsättningar för undantag från skatteplikt som anges i dessa bestämmelser. Av fast praxis från EU-domstolen framgår emellertid att enskilda inte får åberopa unionsrätten på ett sätt som utgör skatteundandragande eller annat missbruk. Enligt EU-domstolen ska nationella myndigheter och domstolar därför neka en säljare rätt till undantag från skatteplikt om det med hänsyn till objektiva omständigheter är utrett att säljaren kände till eller borde ha känt till att denne genom försäljningen blev inblandad i ett skatteundandragande inom ramen för leveranskedjan. Detta gäller även om undandragandet ägde rum i en annan medlemsstat och inte innebar någon vinning för säljaren själv. Skatteverket har bevisbördan för att det har skett ett skatteundandragande och att säljaren kände till eller borde ha känt till detta. EU-domstolen har vidare klargjort att missbruksprincipen

är en allmän unionsrättslig princip vilket innebär att skyldigheten för nationella myndigheter och domstolar att i fall av skatteundandragande och annat missbruk neka enskilda rättigheter, t.ex. rätt till undantag från skatteplikt, gäller även om det inte finns några bestämmelser i nationell rätt som föreskriver att så ska ske och som kan ges en EU-konform tolkning. ER-T Godis ska således nekas undantag från skatteplikt om bolaget genom de aktuella försäljningarna blev inblandat i ett skatteundandragande senare i leveranskedjan och kände till eller borde ha känt till att så var fallet.

Kammarrätten har ansett att ett skatteundandragande föreligger endast om det har skett ett slutligt faktiskt skattebortfall inom ramen för leveranskedjan. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening saknar kammarrättens synsätt stöd i EU-domstolens praxis. Av domstolens praxis framgår tvärtom att bekämpande av skatteundandragande och missbruk är en målsättning som i sig erkänns och främjas i mervärdesskattedirektivet samt att principen om mervärdesskattens neutralitet inte hindrar att en rättighet nekas den som har varit inblandad i ett skatteundandragande. Att neka en enskild rättigheter endast i de fall då det kan säkerställas att detta inte leder till dubbelbeskattning skulle vidare avsevärt försvåra bekämpandet av illojala förfaranden. Detta skulle nämligen i många fall leda till att skatt inte skulle kunna tas ut i något land trots att det står klart att det har förekommit bedrägliga handlingar inom ramen för leveranskedjan och att den enskilde kände till eller borde ha känt till detta. Proportionalitetsprincipen kan därför inte anses medföra att missbruksprincipen ska ges ett så begränsat tillämpningsområde som kammarrätten har ansett. Högsta förvaltningsdomstolen fann mot denna bakgrund att det för att en säljare ska nekas undantag från skatteplikt vid försäljning av varor till ett annat EU-land med hänvisning till att säljaren kände till eller borde ha känt till att denne blev inblandad i ett skatteundandragande inte krävs att det har skett ett slutligt faktiskt bortfall av mervärdesskatt inom ramen för den aktuella leveranskedjan. Av utredningen i målet framgår att Auto Multiservice inte redovisade någon mervärdesskatt avseende de aktuella förvärven och att en person som har ansetts vara det bolagets egentliga företrädare har dömts till fängelse för att ha undandragit den danska staten skatt med betydande belopp. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening stod det därmed klart att det har skett ett skatteundandragande inom ramen för leveranskedjan. Eftersom kammarrätten inte utrett ER-T Godis subjektiva inställning till detta skatteundandragande återförvisades målet dit.

EU-DOMSTOLEN

EU-domstolen har under perioden 16 mars – 18 april 2021 meddelat [50 domar](#) som publicerats i rättsfallssamlingen, varav [fem domar](#) från stora avdelningen. [Två](#) av dessa domar rör mål där förhandsavgörande begärts av svensk domstol. Under samma period har generaladvokaterna meddelat [29 förslag](#) till avgöranden. [Ett](#) av dessa förslag rör Sverige i denna mening. [Pressmeddelanden](#) har lämnats i ett antal av dessa avgöranden och förslag.

Avgöranden rörande Sverige

[Skyldighet att, trots medgivande av yrkat belopp, pröva den påstådda diskriminering som legat till grund för yrkandet](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 15 april 2021 i mål C-30/19, Braathens Regional Aviation, prövat en begäran om förhandsavgörande från Högsta domstolen angående tolkningen av artiklarna 7 och 15 i likabehandlingsdirektivet, 2000/43/EG, jämförda med artikel 47 i EU-stadgan. Målet rör frågan om DO har rätt att, för en påstått diskriminerad persons räkning, få till stånd en prövning av om det skett en kränkning, trots att Braathens medgivit att betala det belopp som yrkats som diskrimineringsersättning i anledning av den påstådda (men förnekade) kränkningen. I juli 2015 fick en passagerare av chilenskt ursprung, bosatt i Stockholm, som var inbokad på en inrikes flygresor med flygbolaget Braathens, efter beslut av befälhavaren, genomgå en extra säkerhetskontroll. DO väckte talan vid Stockholms tingsrätt och yrkade att Braathens skulle förpliktas att betala ersättning till passageraren med ett belopp om 10 000 kronor på grund av flygbolagets diskriminerande agerande gentemot passageraren. Till stöd för sin talan gjorde diskrimineringsombudsmannen i huvudsak gällande att Braathens hade utsatt nämnda passagerare för direkt diskriminering i strid med 2 kap. 12 § jämförd med 1 kap. 4 § diskrimineringslagen, genom att Braathens hade sammankopplat honom med en arabisk person och därför tvingat honom att genomgå en extra säkerhetskontroll. Braathens missgynnade därför passageraren av skäl hänförliga till utseende och etnisk tillhörighet, genom att behandla honom sämre än andra passagerare behandlas i en jämförbar situation. Braathens medgav vid Stockholms tingsrätt att betala diskrimineringsersättning, dock utan att erkänna att någon diskriminering skett. Diskrimineringsombudsmannen motsatte sig, vid Stockholms tingsrätt, att målet skulle avgöras på grundval av Braathens medgivande, utan att den påstådda diskrimineringen prövades i sak. I sin dom förpliktade tingsrätten Braathens att betala det yrkade beloppet jämte ränta samt att ersätta rättegångskostnaderna. Tingsrätten fann att dispositiva tvistemål, såsom tvisten i det nationella målet, ska avgöras utan någon prövning av den materiella frågan, om kärandens talan om ersättning har medgetts, och att tingsrätten var bunden av Braathens medgivande. Tingsrätten avvisade, på grund av detta medgivande, diskrimineringsombudsmannens yrkande att tingsrätten skulle fastställa i första hand att flygbolaget var skyldigt att betala nämnda belopp på grund av sitt diskriminerande agerande eller i andra hand att Braathens utsatt passageraren för diskriminering. Hovrätten gjorde ingen annan bedömning i principfrågan i målet. HD meddelade prövningstillstånd och begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen konstaterade att HD ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 7 och 15 i direktiv 2000/43, jämförda med artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att de utgör hinder för en nationell lagstiftning som innebär att en domstol, som ska pröva en talan om ersättning på grund av en påstådd diskriminering som är förbjuden enligt direktivet, inte kan pröva yrkandet om fastställelse av att sådan diskriminering har skett, om svaranden medger att betala den begärda ersättningen utan att för den skull [erkänna] att det skett någon diskriminering. Den framhöll att artikel 7 i likabehandlingsdirektivet föreskrivs att medlemsstaterna ska säkerställa att alla som anser sig förfördelade på grund av att den princip om likabehandling som

slås fast i direktivet inte har tillämpats på dem har tillgång till rättsliga eller administrativa förfaranden för att säkerställa efterlevnaden av denna princip. Härigenom utgör denna bestämmelse en bekräftelse av den **rätt till ett effektivt rättsmedel som garanteras i artikel 47 i stadgan**. Vidare anges i artikel 15 att ska tillämpa **sanktioner som ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande**. Sanktionernas **stränghet ska vara anpassad efter hur allvarliga överträdelser som beivras**, och det ska särskilt säkerställas att åtgärderna verkligen har en **avskräckande verkan** samtidigt som **proportionalitetsprincipen** iakttas. EU-domstolen konstaterade vidare, vad gäller möjligheterna till fastställsetalan, att en sådan inte får avse rena sakförhållanden och vidare endast kan tas upp till sakprövning om den domstol vid vilken talan väckts bedömer att det är lämpligt, med påföljd att den som påstår sig vara utsatt för diskriminering inte kan utverka en prövning av detta sakförhållande när talan om diskrimineringsersättning medgivits. En sådan nationell lagstiftning strider mot de ovan nämnda bestämmelserna. Syftet är att den som anser sig utsatt för diskriminering "ska få möjlighet att göra gällande de rättigheter som följer av likabehandlingsprincipen, dels att säkerställa att principen iakttas. Av detta följer således med nödvändighet att det, för det fall svaranden inte vitsordar den påstådda diskrimineringen, måste vara möjligt för den som anser sig ha utsatts för sådan diskriminering att få en domstol att pröva huruvida de rättigheter som dessa förfaranden syftar till att säkerställa eventuellt har åsidosatts". Det är därför **inte tillräckligt att tilldömas ett penningbelopp, särskilt när personens primära intresse inte är ekonomiskt**. Vidare uppfyller en sådan ordning **varken den reparativa eller den avskräckande funktion** som krävs för de sanktioner som medlemsstaterna ska införa enligt artikel 15. Sådana processrättsliga principer eller överväganden som **dispositionsprincipen, principen om processekonomi och intresset av att främja förlikningar** motivera en annan tolkning kan inte motivera någon annan tolkning.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

[SAS pilotstrejk befriade inte från ansvar för förseningsersättning](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har den 23 mars 2021 i mål C-28/20, Airhelp, prövat en begäran om förhandsavgörande från Attunda tingsrätt rörande tolkningen av artikel 5.3 i förordning (EG) nr 261/2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar i en situation när SAS vägrat betala ersättning enligt förordningen och hävdade att pilotstrejken under våren 2019 var en sådan extraordinär omständighet som artikeln avser.

S. hade bokat en plats på en inrikesflygning mellan Malmö och Stockholm (Sverige). Denna flygning, som skulle ha utförts av SAS den 29 april 2019, ställdes in samma dag på grund av en strejk bland SAS piloter i Danmark, Sverige och Norge. De arbetstagarorganisationer i Danmark, Sverige och Norge som företräder SAS piloter sade under sommaren 2018 upp det kollektivavtal som ingåtts med SAS. Förhandlingar om ett nytt kollektivavtal inleddes i mars 2019. Den aktuella strejken inleddes den 26 april 2019 och pågick fram till den 2 maj 2019. Den pågick således under sju dagar och föranledde SAS att ställa in mer än 4 000 flygavgångar. Strejken påverkade cirka 380 000 passagerare, däribland S., som till Airhelp överlät sin

eventuella rätt gentemot SAS till kompensation till följd av att S. flygning ställts in. Airhelp väckte talan vid Attunda tingsrätt som begärde förhandsavgörande. **EU-domstolen** konstaterade att Attunda tingsrätts frågor avsåg att ge klarhet i huruvida artikel 5.3 i förordning nr 261/2004 ska tolkas så, att en strejk som inleds på uppmaning av fackföreningen för personalen vid ett lufttrafikföretag som utför en flygning, med iakttagande av de villkor som uppställs i nationell lagstiftning, bland annat avseende den tidsfrist som gäller för varsel, vars syfte är att arbetstagarna hos detta lufttrafikföretag ska få gehör för sina krav och som genomförs av en eller flera personalkategorier som fordras för att genomföra en flygning, utgör en "extraordinär omständighet" i den mening som avses i den bestämmelsen. Den framhöll inledningsvis att eftersom avsikten med förordningen är att skapa en hög skyddsnivå ska undantag tolkas restriktivt, och att rätten att strejka är grundläggande på arbetsmarknaden, varför strejker är något alla arbetsgivare får räkna med. **En strejk som endast syftar till att ett lufttrafikföretag ska gå med på en löneökning för piloterna, en ändring av deras arbetstider och en större förutsägbarhet i fråga om arbetstid utgör en händelse som faller inom ramen för detta företags normala verksamhet, och utgör inte en onormal och oförutsebar händelse när den har varslats i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning.** Eftersom begreppet "extraordinära omständigheter", i den mening som avses i artikel 5.3 i förordningen ska tolkas restriktivt, utgör valet av ordet "extraordinär" ett uttryck för unionslagstiftarens avsikt att begreppet "extraordinära omständigheter" **endast ska omfatta omständigheter som det lufttrafikföretag som utför flygningen inte har någon kontroll över.** I likhet med vad som gäller för alla arbetsgivare kan ett lufttrafikföretag, vars personal genomför en strejk i syfte att få gehör för krav avseende arbets- och lönevillkor, emellertid inte göra gällande att det inte har någon kontroll över denna strejk. När unionslagstiftaren i skäl 14 i förordning nr 261/2004 angav att extraordinära omständigheter särskilt kan förekomma i händelse av strejker som påverkar verksamheten för det lufttrafikföretag som utför flygningen, var avsikten att hänvisa till strejker som är externa i förhållande till det berörda lufttrafikföretagets verksamhet. Av detta följer att bland annat strejker som genomförs av flygledare eller anställda på en flygplats kan utgöra "extraordinära omständigheter" i den mening som avses i artikel 5.3 i förordningen. En **strejk** som utlyses och genomförs av det berörda lufttrafikföretagets **egna anställda** utgör däremot en "intern" händelse i företaget. Frågan besvarades således nekande. Generaladvokatens förslag lämnades en vecka innan EU-domstolen meddelade dom. I det förslaget förordades motsatt utgång.

[Pressmeddelande](#) om domen har lämnats.

Förslag till avgöranden rörande Sverige

Med hänsyn till att EU-domstolen meddelade dom en vecka efter det att förslaget till avgörande lämnats i mål C-28/20, Airhelp, saknas skäl att referera förslaget. Ett [pressmeddelande](#) avseende förslaget har dock lämnats.

Institutionell rätt och allmänna principer

Se Skyldighet att, trots medgivande av yrkat belopp, pröva den påstådda diskriminering som legat till grund för yrkandet ovan.

Processrätt

Skatterätt

[Roamingtjänster tillhandahållna i en medlemsstat av operatör i tredjeland får beskattas i medlemsstaten](#)

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 15 april 2015 i mål C-593/19, SK Telecom, prövat en begäran om förhandsavgörande från Bundesfinanzgericht (Federala skattedomstolen, Österrike) angående tolkningen av artikel 59a första stycket b i mervärdesskattedirektivet. Begäran har framställts i ett mål mellan SK Telecom Co. Ltd och Finanzamt Graz-Stadt (skattemyndigheten i staden Graz, Österrike) (nedan kallad skattemyndigheten) och rör återbetalning av den ingående mervärdesskatt som SK Telecom erlagt för tillhandahållande av telekommunikationstjänster för räkenskapsåret 2011.

SK Telecom är ett bolag med etablering i Sydkorea som år 2011 tillhandahöll mobiltelefonitjänster till sina kunder, som också var etablerade, var bosatta eller stadigvarande vistades i Sydkorea, i form av roamingtjänster som möjliggjorde användning av det österrikiska mobilnätet. För detta ändamål ställde en österrikisk mobilnätoperatör sitt nät till SK Telecoms förfogande, mot betalning av en användningsavgift plus österrikisk mervärdesskatt uppgående till 20 procent. SK Telecom tog ut en roamingavgift från sina kunder för användningen av det österrikiska mobilnätet vid deras tillfälliga vistelser i Österrike. SK Telecom ansökte hos skattemyndigheten om återbetalning av den mervärdesskatt som den österrikiska mobilnätoperatören hade fakturerat bolaget för år 2011.

Skattemyndigheten avslog ansökan med motiveringen att de roamingavgifter som fakturerats SK Telecoms kunder var beskattningsbara i Österrike enligt förordningen om omdefiniering av platsen för tillhandahållande, vilken grundar sig på artikel 59a i mervärdesskattedirektivet, eftersom de telekommunikationstjänster som tillhandahölls inte i tredjelandet var föremål för en skatt som var jämförbar med den mervärdesskatt som föreskrivs i nationell rätt. Eftersom SK Telecom hade utfört beskattningsbara transaktioner i Österrike, kunde enligt skattemyndigheten den mervärdesskatt som bolaget erlagt inte återbetalas inom ramen för nämnda förfarande. Målet överklagades till Bundesfinanzgericht (Federala skattedomstolen, Österrike), som biföll talan om återbetalning av mervärdesskatt med motiveringen att förordningen om omdefiniering av platsen för tillhandahållande hade en alltför omfattande räckvidd. Enligt den domstolen följer det nämligen av artiklarna 59a och 59b i mervärdesskattedirektivet att medlemsstaterna endast kan anse att platsen för tillhandahållande av telekommunikationstjänster är belägen inom deras territorium när det gäller de tjänster som tillhandahålls icke beskattningsbara personer som är etablerade eller som är bosatta eller stadigvarande vistas i unionen.

Bundesfinanzgericht (Federala skattedomstolen) fann således att förordningen om omdefiniering av platsen för tillhandahållande var oförenlig med unionsrätten, dock

utan att grunda sig på SK Telecoms argument att intäkterna från de roamingtjänster som tillhandahölls dess kunder var föremål för en skatt i tredjelandet som kunde jämföras med mervärdesskatt och vars skattesats uppgick till 10 procent. Skattemyndigheten överklagade till den hänskjutande domstolen, som begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen konstaterade att tolkningsfrågorna avsåg att ge klarhet i huruvida **artikel 59a första stycket b i mervärdesskattedirektivet** ska tolkas så, att det med avseende på roamingtjänster som en mobiltelefonoperatör, som är etablerad i ett tredjeland, tillhandahåller sina kunder, som även dessa är etablerade, är bosatta eller stadigvarande vistas i detta tredjeland, och som möjliggör för kunderna att använda det nationella mobilnätet i en medlemsstat där de vistas tillfälligt, ska anses att **"den faktiska användningen och det faktiska utnyttjandet"** av dessa tjänster äger rum inom den medlemsstatens territorium, i den mening som avses i den bestämmelsen, **med följden att nämnda medlemsstat kan betrakta platsen för tillhandahållandet av dessa roamingtjänster såsom belägen inom dess territorium** om tjänsterna inte i nämnda tredjeland är föremål för en skattemässig behandling liknande påförandet av mervärdesskatt. Den framhöll att utgångspunkten är att tjänster ska beskattas där de konsumeras. Artikel 59a första stycket b i mervärdesskattedirektivet att medlemsstaterna, med avseende på tjänster för vilka platsen för tillhandahållande bestäms av bland annat artikel 59 i direktivet, får betrakta platsen för tillhandahållande, som i princip är belägen utanför unionen, såsom belägen inom deras territorium om den faktiska användningen och det faktiska utnyttjandet av dessa tjänster äger rum inom deras territorium. Artikeln innehåller inte något villkor om hur länge personer ska vistas i en medlemsstat. Avgörande för utövatet av den möjlighet som ges i denna bestämmelse är således **huruvida roamingtjänsterna**, såsom de som är aktuella i det nationella målet, **faktiskt används eller utnyttjas inom den medlemsstat som har för avsikt att genom omdefiniering hänföra platsen för tillhandahållandet av dessa tjänster till det egna territoriet.**

Domstolen konstaterade vidare att roamingtjänster som tillhandahålls personer som vistas tillfälligt i en medlemsstat är fristående och självständiga i förhållande till de övriga mobila kommunikationstjänster som dessa personer tar emot. De är således till sin art sådana att **den faktiska användningen och det faktiska utnyttjandet av dem nödvändigtvis äger rum inom den berörda medlemsstaten** under den tid då SK Telecoms kunder tillfälligt vistas i den medlemsstaten. Artikelns syfte är att undvika såväl dubbel- som utebliven beskattning. Eventuella fall av dubbelbeskattning, utebliven beskattning eller snedvridning av konkurrensen vid tillämpningen av denna bestämmelse ska **bedömas** utifrån den skattemässiga behandlingen av de berörda tjänsterna i medlemsstaterna, **utan beaktande av de skatteregler som dessa tjänster omfattas av i det berörda tredjelandet.** Frågan besvarades mot den bakgrunden på följande sätt:

- Artikel 59a första stycket b i mervärdesskattedirektivet ska tolkas så, att det med avseende på roamingtjänster som en mobiltelefonoperatör, som är etablerad i ett tredjeland, tillhandahåller sina kunder, som även dessa är etablerade, är bosatta eller stadigvarande vistas i detta tredjeland, som möjliggör för kunderna att använda det nationella mobilnätet i en medlemsstat där de vistas tillfälligt, ska anses att "den faktiska användningen och det faktiska utnyttjandet" av dessa tjänster äger rum inom

den medlemsstatens territorium, i den mening som avses i den bestämmelsen, med följden att nämnda medlemsstat kan **betrakta platsen för tillhandahållandet av dessa roamingtjänster såsom belägen inom dess territorium, utan beaktande av hur dessa tjänster behandlas i skattehänseende enligt den nationella skatterätten i nämnda tredjeland**, om utnyttjandet av denna möjlighet leder till att utebliven beskattning av dessa tjänster inom unionen kan undvikas.

Konkurrensrätt m.m.

Den [polska skatten för detaljhandelssektorn](#) och den [ungerska reklamskatten](#)

strider inte mot unionsrätten på området för statligt stöd

EU-domstolen, stora avdelningen, har i domar den 16 mars 2021 i målet C-562/19 P kommissionen/Polen och C 596/19 P kommissionen/Ungern, prövat överklaganden av tribunalens avgöranden i respektive mål, som rör respektive stats skattereglers förenlighet med EU:s regler om statligt stöd.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Inre marknaden och fri rörlighet

[Irländsk domstol skyldig att fastslå att nationell lagstiftning inte uppfyllde kraven i upphävt direktiv](#)

EU-domstolen, första avdelningen, har i dom den 17 mars 2021 i mål C-64/20, An tAire Talmhaíochta Bia agus Mara, Éire agus an tArd-Aighne, prövat en begäran om förhandsavgörande från Ard-Chúirt (Förvaltningsöverdomstolen, Irland) angående tolkningen av artikel 288 FEUF samt artiklarna 58.4, 59.3 och 61.1 i

Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/82/EG av den 6 november 2001 om upprättande av gemenskapsregler för veterinärmedicinska läkemedel. Målet rör frågan huruvida den irländska lagstiftningen om märkning och packsedlar för veterinärmedicinska läkemedel är förenlig med de språkkrav som uppställs i direktiv 2001/82.

UH, som är klagande i det nationella målet, är irländsk medborgare och har iriska som modersmål. Han har sitt ursprung i Gaeltacht Galway (den iriskspråkiga delen av grevskapet Galway, Irland). Han talar iriska såväl hemma som på arbetet. Han utför alla sina officiella göromål på iriska, i den mån medel finns tillgängliga för detta. UH har en hund och behöver därför veterinärmedicinska läkemedel. UH:s klagomål avser det förhållande att den information som åtföljer veterinärmedicinska läkemedel uteslutande är avfattade på engelska och inte, såsom föreskrivs i direktiv 2001/82, på båda de officiella språken i Irland, det vill säga engelska och iriska. Efter skriftväxling mellan parterna i det nationella målet inkom UH den 14 november 2016 med en ansökan till Ard-Chúirt (Förvaltningsöverdomstolen, Irland) om tillstånd att väcka talan om rättslig prövning (judicial review) av det felaktiga införlivande av direktiv 2001/82 som ministern för jordbruk, livsmedel och maritima frågor gjort sig skyldig till vad avser språkkraven i det direktivet. UH beviljades ett sådant tillstånd och förhandling hölls i målet vid den hänskjutande domstolen den 24 och den 25 juli 2018. UH yrkade närmare bestämt att den nationella domstolen skulle fastställa att direktiv 2001/82 hade införlivats på ett felaktigt sätt med den irländska rättsordningen och att Irland var skyldigt att ändra sin nationella lagstiftning så att den information som avses i detta direktiv skulle avfattas på landets två officiella språk, det vill säga

både på engelska och på iriska, såvitt avser veterinärmedicinska läkemedel som är tillgängliga på marknaden i denna stat. De två språkversionerna måste ha samma typsnitt och ge tydligt företräde åt den iriska versionen, eftersom det utgör nationalspråk och det första officiella språket. Den hänskjutande domstolen begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen fann att tolkningsfrågorna avsåg att ge **klarhet i huruvida** artikel 288 FEUF ska tolkas så, att den utgör hinder för att en nationell domstol – som inom ramen för ett förfarande för detta ändamål enligt nationell rätt konstaterar att den medlemsstat i vilken den nationella domstolen är belägen inte har uppfyllt sin skyldighet att på ett korrekt sätt införliva direktiv 2001/82 med nationell rätt – beslutar att avslå ett yrkande om fastställande av att denna medlemsstat inte har införlivat detta direktiv på ett korrekt sätt och att den är skyldig att vidta åtgärder för att avhjälpa denna brist, med motiveringen att den nationella lagstiftningen förefaller vara förenlig med förordning 2019/6, genom vilken nämnda direktiv upphävdes och vilken äger tillämpning från och med den 28 januari 2022.

Frågan besvarades jakande. EU-domstolen framhöll att med hänsyn till att den hänskjutande domstolen har konstaterat att direktiv 2001/82 har införlivats på ett felaktigt sätt, är denna domstol skyldig att vidta alla lämpliga åtgärder, både allmänna och särskilda, för att säkerställa att det resultat som föreskrivs i detta direktiv uppnås. Den omständigheten att den irländska lagstiftningen redan nu är förenlig med förordning nr 2019/6, som ska tillämpas från och med den 28 januari 2022, påverkar inte konstaterandet att denna lagstiftning inte är förenlig med unionsrätten före nämnda datum och den kan i ännu mindre grad motivera en sådan oförenlighet.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Straff- och civilrättsligt samarbete

[Brittisk domstol inte behörig enligt EU-rätten när barn olovligen förts bort till tredjeland](#)

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 24 mars 2021 i mål C-603/20 PPU, MCP, prövat en begäran om förhandsavgörande från High Court of Justice (England & Wales), Family Division (Överdomstolen (England och Wales), avdelningen för familjemål, Förenade kungariket), tolkningen av artikel 10 i förordning (EG) nr 2201/2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldraansvar m.m. Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan SS, som är fader till det unga barnet P, och å andra sidan MCP, som är barnets mor. Fadern har yrkat att barnet ska återlämnas till Förenade kungariket och att han ska tillerkännas umgängesrätt.

SS och MCP, som båda är indiska medborgare med uppehållstillstånd i Förenade kungariket, var tillsammans men var inte lagligen gifta när deras barn P, som är brittisk medborgare, föddes. Faderns namn anges i födelseattesten, vilket enligt den hänskjutande domstolen innebär att han har föräldraansvar för P. Modern, MCP, reste till Indien med barnet. Efter några månader återvände modern till Förenade kungariket utan barnet. Det är mycket troligt att moderns beteende utgör ett olovligt bortförande av barnet till Indien eller ett olovligt kvarhållande av barnet i Indien. Fadern vill att P ska bo med honom i Förenade kungariket och, i andra hand, att han ska kunna ha kontakt med henne inom ramen för umgängesrätt. Han ansökte om dels att barnet skulle återlämnas till Förenade kungariket, dels om umgängesrätt.

Modern gjorde gällande att domstolen inte var behörig eftersom barnet inte hade hemvist i Förenade kungariket. Förhandsavgörande begärdes.

EU-domstolen konstaterade att frågan ställts för att ge klarhet i huruvida artikel 10 i förordning nr 2201/2003 ska tolkas så, att **om det konstateras att ett barn, den dag då talan om föräldraansvar väcks, har fått sin hemvist i ett tredjeland, efter att ha bortförts till den staten, så behåller domstolarna i den medlemsstat där barnet hade hemvist omedelbart före bortförandet sin behörighet** utan begränsning i tiden. Den framhöll att artikel 10 i förordningen endast gäller i fråga om olovliga bortföranden från en medlemsstat till en annan. Den är vidare ett undantag från huvudregeln i artikel 8, enligt vilken den aktuella hemvisten är avgörande för frågan om domsrätt. Det skulle slutligen vara oförenligt med medlemsstaternas åtaganden enligt internationella konventioner att låta artikel 10 ges ett vidare tillämpningsutrymme än detta. Artikel 10 är alltså **inte tillämplig när det konstateras att ett barn, den dag då talan om föräldraansvar väcks, har fått sin hemvist i ett tredjeland, efter att ha bortförts till den staten**. I ett sådant fall ska behörigheten för den domstol vid vilken talan väckts **fastställas i enlighet med tillämpliga internationella konventioner eller, i avsaknad av en sådan internationell konvention, i enlighet med artikel 14 i förordningen**.

Informationssamhället

System för mobila satellittjänster

EU-domstolen, andra avdelningen, har i dom den 15 april 2021 i mål C-515/19, Eutelsat, prövat en begäran från Conseil d'État (Frankrike) angående tolkningen av artikel 2.2 a och 2.2 b, artikel 4.1 c ii), artikel 7.1 och 7.2 samt artikel 8.1 och 8.3 i beslut nr 626/2008/EG om urval och tillståndsgivning avseende system som tillhandahåller mobila satellittjänster. Begäran har framställts i ett mål mellan Eutelsat SA och Autorité de régulation des communications électroniques et des postes (Tillsynsmyndigheten för elektroniska kommunikationer och post) (ARCEP, Frankrike) angående den myndighetens beslut att bevilja Inmarsat Ventures SE, tidigare Inmarsat Ventures Ltd (nedan kallat Inmarsat), nyttjanderätter för kompletterande markkomponenter för mobilsatellitesystem. Hänvisning sker till [pressmeddelandet från EU-domstolen](#), som har följande rubrik:

Tjänst avseende internetuppkoppling på flygplan: ett mobilsatellitesystem som, med avseende på de överförda uppgifternas kapacitet, huvudsakligen bygger på kompletterande markkomponenter som är installerade så att de täcker hela unionens territorium är inte nödvändigtvis oförenligt med det europeiska regelverket.

Arbetsrätt

Minsta dygnsvila vid flera avtal med samma arbetsgivare avser avtalen sammantagna

EU-domstolen, femte avdelningen, har i dom den 17 mars 2021 i mål C-585/19, Academia de Studii Economice din București (Bukarests ekonomihögskola), prövat en begäran om förhandsavgörande från Tribunalul București (Förstainstansdomstolen i Bucarest, Rumänien) angående tolkningen av artiklarna 2 led 1, 3 och 6 b i direktiv 2003/88/EG om arbetstidens förläggning i vissa avseenden

(arbetstidsdirektivet). Målet rör frågan hur det maximala antalet timmar utan vila som en person får arbeta per dag ska beräknas.

Bukarests ekonomihögskola deltar i ett projekt för utveckling av mänskliga resurser. En myndighet beslutade att projektet skulle betala cirka 2 800 euro, avseende lönekostnader för de anställda som ingick i den grupp som skulle genomföra projektet. De belopp som motsvarade dessa kostnader förklarades inte bidragsberättigande på grund av att taket för antalet timmar som dessa anställda fick arbeta per dag hade överskridits. Frågan hamnade efter överklagande hos den hänskjutande domstolen, som begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen konstaterade att de två frågor den besvarade avsåg att ge klarhet i huruvida artiklarna 2 led 1 och 3 i arbetstidsdirektivet ska tolkas så, att när en arbetstagare ingått **flera avtal med en och samma arbetsgivare**, är den minsta dygnsvila, som föreskrivs i artikel 3, tillämplig på alla dessa avtal sammantaget eller på vart och ett av dessa avtal för sig. Den framhöll inledningsvis att regeln om minsta dygnsvila även slås fast i artikel 31.2 i EU-stadgan och alltså utgör en grundläggande rättighet. Regeln innebär att medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som behövs för att se till att **varje arbetstagare** får minst elva timmars sammanhängande ledighet per 24-timmarsperiod. Användningen av uttrycket "varje arbetstagare" talar för att artikel 3 ska tolkas så, att den ska tillämpas per arbetstagare när flera anställningsavtal har ingåtts mellan en arbetstagare och en och samma arbetsgivare. Genom användningen av det obestämda adjektivet "varje" utgår artikel 3, vad gäller minst elva timmars sammanhängande ledighet per 24-timmarsperiod, vikt på arbetstagaren, oavsett om han eller hon har ingått flera avtal med sin arbetsgivare eller inte. Frågan besvarades så, att det är den sammantagna arbetstiden enligt avtalen sammantaget som avses i fråga om minsta dygnsvila.

Konsumenträtt

Se SAS pilotstrejk befriade inte från ansvar för förseningsersättning ovan.

Migrationsrätt

[Omständigheter som tillkommit efter asylansökan måste beaktas i den nationella prövningen av tredjelandsmedborgares asylrätt](#)

EU-domstolen, stora avdelningen, har i dom den 15 april 2021 i mål C-194/19, Belgiska staten, prövat en begäran om förhandsavgörande från Conseil d'État (Högsta förvaltningsdomstolen, Belgien), angående tolkningen av artikel 27 i förordning (EU) nr 604/2013 (Dublin III-förordningen), samt artikel 47 i EU-stadgan. Målet rör ett belgiskt avslagsbeslut på en tredjelandsmedborgares asylansökan och beslut att han ska lämna landet.

H.A. ansökte om asyl i Belgien. Utlänningsmyndigheterna begärde att de spanska myndigheterna skulle överta honom, vilket de biföll. Därefter avlog belgiska myndigheter asylansökan och ålade honom att lämna Belgien. H.A. överklagade och gjorde gällande bl.a. att hans bror, efter hans egen asylansökan gjorts, anlät till Belgien och ansökt om asyl och att det var nödvändigt att pröva ansökningarna gemensamt. Överklagandet ogillades och målet överklagades till den hänskjutande domstolen, som begärde förhandsavgörande.

EU-domstolen konstaterade att den hänskjutande domstolens fråga avsåg att ge klarhet i om artikel 27.1 i Dublin III-förordningen, i förekommande fall jämförd med artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder mot nationell lagstiftning som innebär att en domstol som ska pröva ett överklagande av ett överföringsbeslut – inom ramen för denna prövning – inte får beakta omständigheter som hänför sig till tiden efter det att beslutet antogs.

Den hänskjutande domstolen menade att föremålet för dess prövning var om det beslut som fattats av den nationella myndigheten var lagenligt, vilket innebar att senare tillkommande omständigheter inte omfattas av prövningen. EU-domstolen framhöll att det i artikel 27.1 i Dublin III-förordningen föreskrivs att den som ansöker om internationellt skydd ska ha rätt till ett effektivt rättsmedel, i form av överklagande eller omprövning i domstol av de faktiska och rättsliga omständigheterna när det gäller beslutet om överföring. I skäl 19 i förordningen, som syftar till att säkerställa rätten till ett effektivt rättsmedel enligt artikel 47 i EU-stadgan, anges att för att säkerställa respekten för internationell rätt ska **effektiva rättsmedel** mot beslut om överföring omfatta såväl en prövning av tillämpningen av förordningen som en prövning av den rättsliga och faktiska situationen i den medlemsstat till vilken sökanden ska överföras. **Även om det följer av praxis att skyldigheten att tillhandahålla ett effektivt och snabbt rättsmedel är uppfylld kan vara uppfylld när senare omständigheter får åberopas, innebär inte det att medlemsstaterna måste organisera sina system för överprövning på ett sådant sätt.** Men om senare tillkommande omständigheter istället beaktas genom ett särskilt rättsmedel, måste detta **i praktiken säkerställa att den berörda personen kan utverka att de behöriga myndigheterna i den anmodande medlemsstaten inte kan överföra vederbörande till en annan medlemsstat**, när det föreligger omständigheter som hänför sig till tiden efter det att överföringsbeslutet antogs och som utgör hinder mot att beslutet verkställs. Ett sådant rättsmedel ska även säkerställa att när en omständighet som hänför sig till tiden efter det att överföringsbeslutet antogs innebär att den anmodande medlemsstaten är ansvarig, ska de behöriga myndigheterna vara skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder för att erkänna detta ansvar och för att utan dröjsmål inleda prövningen av personens ansökan om internationellt skydd. Frågan besvarades därmed enligt följande:

Artikel 27.1 i Dublin III-förordningen, jämförd med skäl 19 i denna förordning, och artikel 47 i stadgan ska tolkas så, att de utgör hinder mot nationell lagstiftning som innebär att en domstol som ska pröva ett överklagande av ett överföringsbeslut – inom ramen för denna prövning – inte får beakta omständigheter som hänför sig till tiden efter det att beslutet antogs och som är avgörande för den korrekta tillämpningen av denna förordning, **såvida denna lagstiftning inte tillhandahåller ett särskilt rättsmedel som medför en prövning av den berörda personens aktuella behov**, vars resultat är bindande för de behöriga myndigheterna och som den berörda personen kan utöva sedan dylika omständigheter har inträffat, utan att det uppställs något krav på att vederbörande hålls frihetsberövad eller att verkställigheten av överföringsbeslutet är nära förestående.

[Pressmeddelande](#) har lämnats.

Miljörätt

EU-RÄTTEN I SVENSKA JURIDISKA TIDSKRIFTER

[Skattenytt](#) tillhandahåller vissa artiklar fritt på nätet. Från senare tid noteras [Sveriges ränteavdragsbegränsningar och EU-domstolens avgörande i mål C-484/19, Lexel AB mot Skatteverket](#), av Mattias Dahlberg

[Svensk juristtidning](#) tillhandahåller alla artiklar fritt på nätet. Från senare datum kan noteras [Äganderätten och egendomsskyddet \(del II av II\)](#), av Claes Martinsson.

NYA MÅL

Högsta domstolen har den 15 april 2021 i mål Ö 1750-20 begärt förhandsavgörande angående följande tolkningsfrågor:

1. Innefattar artiklarna 6.3 och 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen krav också på nationell processrättslig lagstiftning om editionsplikt?
2. Om svaret på fråga 1 är ja, innebär den allmänna dataskyddsförordningen att det vid bedömningen av frågan om edition ska beslutas rörande en handling med personuppgifter även ska tas hänsyn till de registrerades intressen? Ställer unionsrätten i så fall några krav på hur denna bedömning närmare ska göras? Målet benämns i EU-domstolen C-268/21, Norra Stockholm Bygg.

DET HÄNDE(R) I EU-DOMSTOLEN

För närvarande inga händelser i svenska mål under perioden fram till sommaruppehållet.

FRÅN LAGSTIFTNING SAR BETET

[Kompletterande bestämmelser till vissa delar av avtalet mellan Europeiska unionen och Förenade kungariket – lagrådsremiss](#)

I lagrådsremissen lämnas förslag till kompletterande bestämmelser till vissa delar av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan. Genom avtalet införs bl.a. bestämmelser om det straffrättsliga samarbetet mellan parterna. Det rör sig om överlämnande av misstänkta eller dömda personer, ömsesidig rättslig hjälp i brottmål och frysning och förverkande av egendom.

I lagrådsremissen föreslås en ny lag med kompletterande bestämmelser till avtalet som möjliggör att avtalet kan tillämpas fullt ut i Sverige. Den nya lagen innehåller kompletterande bestämmelser när Sverige begär bistånd av eller lämnar bistånd till Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland. Den nya lagen medför vissa följdändringar i andra lagar.

Förslagen föreslås träda i kraft den 15 juli 2021.

[Anpassningar till EU:s marknadskontrollförordning – lagrådsremiss](#)

Regeringen föreslår Anpassningar av bestämmelser om marknadskontroll i flera lagar som genomför och kompletterar bestämmelser i EU:s produktlagstiftning.

Anpassningarna innebär att marknadskontrollmyndigheterna får befogenheter för att kontrollera produkter som i huvudsak motsvarar de befogenheter de har i dag.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 16 juli 2021.

[Ändrade regler i utlänningslagen – lagrådsremiss](#)

I lagrådsremissen föreslås ändringar i utlänningslagen (2005:716) för att den svenska migrationspolitiken ska vara långsiktigt hållbar, med ett humant, rättssäkert och effektivt regelverk som inte väsentligen avviker från de i andra EU-länder.

Ändringarna innebär bl.a. att

- uppehållstillstånd som beviljas enligt utlänningslagen för bl.a. skyddsbehövande som huvudregel ska vara tidsbegränsade,
- permanent uppehållstillstånd tidigast ska kunna beviljas efter att utlänningen har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd i minst tre år och endast om vissa särskilda krav är uppfyllda,
- skyddskategorin övrigt skyddsbehövande utmönstras ur utlänningslagen,
- det ska vara möjligt att bevilja uppehållstillstånd på grund av anknytning till en utlänning som har tidsbegränsat uppehållstillstånd i vissa fall,
- försörjningskravet som gäller som huvudregel vid anhöriginvandring ska innefatta ett krav på att anknytningspersonen även kan försörja den anhörige, och
- en vuxen person som har vistats i Sverige med uppehållstillstånd och under den tiden fått en särskild anknytning till Sverige ska kunna beviljas uppehållstillstånd om omständigheterna är särskilt ömmande.

I lagrådsremissen föreslås också att det ska införas en möjlighet för vissa statslösa utlänningar som har fötts i Sverige och som har tidsbegränsat uppehållstillstånd att beviljas svenskt medborgarskap.

Lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen) upphör att gälla den 20 juli 2021. Därmed upphör begränsningarna av tillämpningen av särskilt och synnerligen ömmande omständigheter som gällde under den tillfälliga lagen. I lagrådsremissen gör regeringen bedömningen att barn fortsatt bör kunna beviljas uppehållstillstånd enligt bestämmelsen om särskilt ömmande omständigheter.

Med anledning av förslagen i lagrådsremissen föreslås därtill följdändringar i vissa andra lagar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 20 juli 2021.

[Bolags rörlighet över gränserna - SOU 2021:18](#)

Medlemsstaterna i Europeiska unionen har enats om ett övergripande regelverk som syftar till att underlätta bolags rörlighet över nationsgränserna inom unionen. Regelverket ställer krav på att medlemsstaterna harmoniserar sina bestämmelser om när framför allt aktiebolag kan ombildas, fusioneras eller delas över nationsgränserna. Ett första steg för att underlätta sådan rörlighet togs år 2005 genom ett direktiv om gränsöverskridande fusioner. Det direktivet ledde till regelverk i bl.a. aktiebolagslagen (2005:551) som har gett svenska företag möjlighet att delta i fusioner med företag i andra medlemsstater. Genom ett nytt direktiv, beslutat år 2019, har de unionsrättsliga bestämmelserna om gränsöverskridande fusioner utvecklats ytterligare samtidigt som det har införts möjligheter att dela eller ombilda aktiebolag över nationsgränserna.

Utredningen lämnar i detta betänkande förslag till hur 2019 års direktiv ska genomföras i svensk rätt.

Det nya direktivet innebär att det i nationell rätt måste finnas parallella regelverk för tre former av gränsöverskridande förfaranden. På samma sätt som regelverken för gränsöverskridande förfaranden i direktivet motsvarar varandra har utredningen ansett att de svenska regelverken bör utformas på sinsemellan liknande sätt.

Utredningens förslag innebär

- att det i 23 kap. aktiebolagslagen – som i dag innehåller bestämmelser om inhemska och gränsöverskridande fusioner – görs sådana ändringar i regelverket för gränsöverskridande fusioner som direktivet föranleder,
- att det i 24 kap. aktiebolagslagen – som i dag innehåller regler om inhemska delningar av aktiebolag – införs bestämmelser om gränsöverskridande delningar i enlighet med direktivet, och
- att det i ett nytt kapitel i aktiebolagslagen, 24 a kap., införs nya bestämmelser om gränsöverskridande ombildningar i enlighet med direktivet.

[Ecris-TCN – ett mer effektivt utbyte av brottmålsdomar mot tredjelandsmedborgare](#)

SOU 2021:20

Sverige har sedan länge ett utbyte av information om brottmålsdomar med andra länder. I syfte att förbättra utbytet av uppgifter om brottmålsdomar mellan EU:s medlemsstater fattades 2009 ett rambeslut och ett rådsbeslut om det s.k. Ecris-systemet, vilket är ett decentraliserat system som baseras på medlemsstaternas nationella kriminalregister. Sverige anslöt sig till Ecris-systemet 2013.

Ecris-systemet utesluter i princip ett utbyte av uppgifter om dömda tredjelandsmedborgare, dvs. personer som inte är unionsmedborgare. Ecris-systemet används därför sällan för att begära uppgifter om dömda tredjelandsmedborgare. Det innebär att bl.a. domstolar och brottsbekämpande myndigheter inte har tillgång till fullständig information om dömda tredjelandsmedborgares brottshistorik inom EU.

För att förbättra informationsutbytet om fällande domar mot tredjelandsmedborgare inom EU utfärdade Europaparlamentet och rådet 2019 en förordning om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN), här benämnd förordningen om Ecris-TCN. Förordningen, som är direkt tillämplig, lägger fast regler om inrättandet av ett centralt system på unionsnivå, däribland bestämmelser om personuppgifter, ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna och den organisation som är ansvarig för utveckling och underhåll av det centraliserade systemet. Den lägger också fast vissa dataskyddsbestämmelser.

Utredningens uppdrag har sammanfattningsvis varit att undersöka vilka ändringar som behöver göras i svensk rätt med anledning av förordningen om Ecris-TCN och ändringsdirektivet samt lämna nödvändiga författningsförslag.

En av de större frågor som utredningen har behandlat gäller upptagande av fingeravtryck på dömda personer. Utredningen föreslår att fingeravtryck ska tas under verkställigheten av alla som har dömts till fängelse i minst sex månader, oberoende av medborgarskap. Fingeravtrycken ska tas upp av Kriminalvården eller, om det är lämpligare, av Polismyndigheten. Utredningen har också utformat alternativa författningsförslag, som bara avser tredjelandsmedborgare, utifrån förordningens minimikrav. Utredningen föreslår även att Kriminalvården får i uppdrag att i samverkan med

Polismyndigheten lämna förslag på vilka kriminalvårdsanstalter som bör förses med utrustning för upptagande av fingeravtryck.

När det gäller ansiktsbilder föreslår utredningen att de förs in i Ecris-TCN om de finns tillgängliga i Polismyndighetens signalementsregister. Bilderna ska bifogas när myndigheten underrättar en annan medlemsstat om en fällande dom mot dess medborgare eller när myndigheten lämnar uppgifter ur belastningsregistret på begäran av en annan medlemsstat.

Utredningen har även uppmärksammat att domstolarna inte har fullständig tillgång till information om medborgarskap. Det föreslås därför att Domstolsverket, i samverkan med Skatteverket, ska få i uppdrag att utveckla den informationstjänst från Skatteverket som domstolarna använder. Det föreslås även vissa ändringar i gallringsbestämmelserna för belastningsregistret.

Enligt utredningen finns det inget behov av ytterligare nationell reglering om sekretess. Befintliga dataskydds- och sekretessbestämmelser anses tillräckliga. Utredningen föreslår också att bestämmelser som kompletterar förordningen om Ecris-TCN införs i en ny lag (kompletteringslagen). Lagen ska vara tillämplig på dömda tredjelandsmedborgare, med eller utan unionsmedborgarskap, i enlighet med tillämpningsområdet för förordningen.

Kommissionen har ännu inte fastställt när Ecris-TCN ska tas i drift. Utredningen föreslår därför att förslagen som gäller anpassning till förordningen ska träda i kraft den dag regeringen bestämmer. Övriga förslag föreslås träda i kraft den 28 juni 2022.

[Kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt – lagrådsremiss](#)

I lagrådsremissen föreslås en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt. I den föreslagna lagen finns kompletterande bestämmelser till EU:s cybersäkerhetsakt om bland annat nationell myndighet för cybersäkerhetscertifiering, tillsyn, sanktioner och förfarandet vid cybersäkerhetscertifiering.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 28 juni 2021.

[Gränsöverskridande tillgång till radio- och tv-program - Prop. 2020/21:153](#)

Regeringen föreslår nya regler på upphovsrättsområdet som syftar till att förbättra den gränsöverskridande tillgången till radio- och tv-program inom EES. Med förslagen genomförs ett EU-direktiv.

Regeringen föreslår en ny ursprungslandsprincip för radio- och tv-företags tillgängliggörande av radioprogram och vissa tv-program i så kallade playtjänster. Det innebär att radio- och tv-företag behöver klarera de rättigheter som krävs för att tillgängliggöra program i sådana tjänster endast i det land där företaget huvudsakligen är etablerat.

Regeringen föreslår vidare att avtalslicensen för vidaresändning av radio och tv blir teknikneutral. Det föreslås också en utvidgning av möjligheten för marknadens parter att i samband med avtalsförhandlingar få en medlare utsedd.

Slutligen föreslås det att inte bara den som sänder ut en radio- eller tv-sändning utan även ett radio- eller tv-företag i ett särskilt fall ska anses delta i tillgängliggörandet av de skyddade verk och andra prestationer som ingår i utsändningen. Det ska gälla om radio- eller tv-företaget tillhandahåller sändningen till den som sänder ut innehållet,

utan att företaget samtidigt genomför en egen utsändning till allmänheten. Det innebär att båda aktörerna behöver ha tillstånd från rättsinnehavarna. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 7 juni 2021.

[Regler om internationellt samarbete anpassas till nya regler om skyddstillsyn och tillträdesförbud till butik - Prop. 2020/21:142](#)

I propositionen föreslås följdändringar i fyra lagar om internationellt samarbete. Ändringarna görs med anledning av dels de nya reglerna om skyddstillsyn som föreslås i propositionen Utökade kontroll- och stödmöjligheter avseende skyddstillsynsdömda (prop. 2020/21:85), dels den nya lagen (2021:34) om tillträdesförbud till butik.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

[Förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter - Prop. 2020/21:134](#)

Propositionen innehåller förslag till en ny lag om förbud mot otillbörliga handelsmetoder vid köp av jordbruks- och livsmedelsprodukter. Lagen genomför Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019 om otillbörliga handelsmetoder mellan företag i jordbruks- och livsmedelskedjan. Genom den nya lagen införs förbud för köpare med en årsomsättning på över motsvarande två miljoner euro att använda vissa handelsmetoder mot leverantörer. I den föreslagna lagen finns även bestämmelser om tillsyn och om sanktioner för den som bryter mot förbuden mot otillbörliga handelsmetoder.

Propositionen innehåller också ett förslag till ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Enligt förslaget införs en bestämmelse om sekretess för uppgift som kan avslöja anmälarens eller leverantörens identitet.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 november 2021.

[Genomförande av bestämmelsen i EU:s direktiv mot skatteundandraganden för att motverka omvända hybrida mismatchningar - Prop. 2020/21:111](#)

Skillnader i olika länders nationella lagstiftning vad gäller den skattemässiga behandlingen av företag till följd av olika skatterättslig klassificering gör det möjligt för skattskyldiga att använda gränsöverskridande skatteplaneringsstrategier för att undkomma skatt. Inom ramen för OECD:s BEPS-arbete (Base Erosion and Profit Shifting) har rekommendationer tagits fram för att neutralisera effekterna av denna olikbehandling.

Den 12 juli 2016 antog rådet direktiv (EU) 2016/1164 om fastställande av regler mot skatteflyktsmetoder som direkt inverkar på den inre marknadens funktion (direktivet mot skatteundandraganden). Direktivet innebär att EU:s medlemsstater samordnar genomförandet av vissa av OECD:s åtgärdsplaner mot BEPS, däribland åtgärd 2 om hybrida mismatchningar. Den 29 maj 2017 antog rådet direktiv (EU) 2017/952 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer (ändringsdirektivet).

I denna proposition föreslås att det införs regler avseende den

skattemässiga behandlingen av vissa transparenta företag för att motverka skatteplanering genom s.k. omvända hybrida mismatchningar. Det föreslås att skattskyldigheten utökas för begränsat skattskyldiga till att i vissa fall omfatta inkomst från ett svenskt handelsbolag, om det föreligger intressegemenskap. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

[Stärkt skydd för geografiska beteckningar och tydligare regler vid registrering av varumärken och företagsnamn i ond tro - Prop. 2020/21:125](#)

Regeringen föreslår att varumärkeslagens bestämmelser om skadestånd och andra sanktioner ska kunna tillämpas i samband med intrång i geografiska beteckningar och ursprungsbeteckningar som skyddas inom EU genom unionens tillträde till Genèveakten. Detsamma ska gälla geografiska beteckningar som skyddas av frihandelsavtalen med Singapore och Vietnam.

Förslagen innebär ett stärkt skydd för sådana beteckningar som skyddas av Genèveakten och frihandelsavtalen. Det blir bland annat möjligt att vid vite förbjuda användningen av en beteckning. Den som har lidit skada till följd av en otillåten användning av en beteckning ska också kunna få ersättning för skadan.

Regeringen föreslår också ändringar i varumärkeslagen och lagen om företagsnamn när det gäller bestämmelserna om hinder mot registrering av varumärken och företagsnamn i de fall sökanden är i ond tro. Ändringarna innebär att reglerna förtydligas med hänsyn till ny rättspraxis från EU-domstolen.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021.

[Ökad säkerhet för vissa identitets- och uppehållshandlingar – anpassning av svensk rätt till en ny EU-förordning - Prop. 2020/21:120](#)

Den 20 juni 2019 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1157 om säkrare identitetskort för unionsmedborgare och uppehållshandlingar som utfärdas till unionsmedborgare och deras familjemedlemmar när de utövar rätten till fri rörlighet. Förordningen skärper säkerhetskraven på nationella identitetskort, uppehållskort och permanenta uppehållskort och ska tillämpas från och med den 2 augusti 2021.

I propositionen föreslår regeringen bestämmelser som kompletterar EU-förordningen. Bestämmelserna innebär främst att enskilda ska vara skyldiga att låta sig fotograferas och lämna fingeravtryck inför utfärdande av uppehållskort och permanenta uppehållskort samt vid vissa kontroller av nationella identitetskort, uppehållskort och permanenta uppehållskort.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 2 augusti 2021.